

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**
з освітньо-професійної програми «Прикладна економіка»
для підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 «Економіка»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Голова фахової атестаційної комісії

_____ **Олена ЧЕРЕДНІЧЕНКО**

Київ – 2023

Тестове завдання для вступу на програму підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти складається з 30 запитань із комплексу дисциплін фахової підготовки. За характером формування відповідей використовуються завдання закритої та відкритої форм. Завдання закритої форми представлені запитаннями, що потребують обрання однієї або кількох відповідей із запропонованого набору варіантів, вибору відповідності або їхньої послідовності. Відкритими є запитання, в яких необхідно коротко відповісти на поставлене питання (одним словом, словосполученням, реченням, вписати формулу), дати числову відповідь або вказати результат розрахункової задачі.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ІСПИТ

1. Предмет і метод економічної теорії.
2. Загальні основи економічного розвитку.
3. Суб'єкти та об'єкти економічного розвитку.
4. Ринок як економічна система.
5. Основи теорії попиту та пропозиції.
6. Теорія споживчої поведінки.
7. Витрати і прибуток фірми.
8. Досконала конкуренція.
9. Ринкові структури недосконалої конкуренції.
10. Ринки факторів виробництва. Розподіл ресурсів і доходів.
11. Зовнішні ефекти та виробництво суспільних товарів.
12. Національна економіка: мета та результати розвитку.
13. Основи динаміки національної економіки.
14. Теорії макроекономічної рівноваги.
15. Макроекономічна нерівновага: інфляція і безробіття.
16. Держава в ринковій економіці.
17. Фінансова система і фінансова політика держави.
18. Грошовий ринок та грошово-кредитна політика.
19. Соціальна політика і розподіл доходів.
20. Підприємство як суб'єкт та об'єкт підприємницької діяльності.
21. Середовище функціонування підприємства.
22. Конкурентоспроможність підприємства та його продукції.
23. Види підприємницької діяльності.
24. Малі підприємства.
25. Основні фонди і виробничі потужності підприємства.
26. Оборотні фонди і оборотні засоби підприємства.
27. Трудові ресурси підприємства.
28. Організація, нормування та оплата праці на підприємстві.
29. Виробничий процес і його складові.
30. Організація виробництва: типи, форми і методи.
31. Суспільні форми організації виробництва.
32. Механізм управління підприємством. Організаційна структура.
33. Економічні методи прийняття управлінських рішень.

34. Реструктуризація та реформування підприємств. Реінжиніринг та аутсорсинг на підприємстві.
35. Планування на підприємстві: стратегічне, поточне та оперативне.
36. Управління персоналом підприємства.
37. Маркетингова діяльність на підприємстві.
38. Конфлікти на підприємстві. Попередження і вирішення конфліктних ситуацій.
39. Соціальна відповідальність підприємства.
40. Інноваційний потенціал підприємства і ефективність його використання.
41. Інвестиційна діяльність підприємства.
42. Якість продукції та технічне регулювання.
43. Власні та позикові кошти підприємств.
44. Витрати і доходи підприємств.
45. Витрати виробництва, валовий дохід, прибуток, собівартість.
46. Облік та звітність на підприємстві.
47. Аналіз бухгалтерської (фінансової) звітності.
48. Банкрутство підприємства та його профілактика.
49. Оподаткування підприємств.
50. Сутність економічної категорії міжнародна економіка та процес її формування.
51. Міжнародний поділ праці як основа системи міжнародних економічних відносин.
52. Світове господарство - сфера дії міжнародних економічних відносин.
53. Суть та характерні ознаки міжнародної торгівлі.
54. Міжнародні валютно-фінансові відносини.
55. Міжнародна міграція робочої сили.
56. Міжнародні науково-технічні зв'язки.
57. Виробнича та інформаційна інфраструктура міжнародних економічних відносин.
58. Механізм регулювання міжнародних економічних відносин.
59. Транснаціональні корпорації в системі регулювання міжнародних економічних відносин.
60. Національні системи регулювання міжнародних економічних відносин.
61. Міжнародні організації в системі регулювання міжнародних економічних відносин.
62. Регіональні організації регулювання міжнародних економічних відносин.
63. Прогностичні оцінки розвитку міжнародних економічних відносин.
64. Державне регулювання як метод управління економікою.
65. Основи методології та організації державного регулювання економіки.
66. Стратегія соціально-економічного розвитку країни.
67. Фінансово-бюджетна та грошово-кредитна політика.
68. Структурна та інвестиційна політика.
69. Державне регулювання науково-технічної та інноваційної діяльності.

70. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
71. Державне регулювання цін та інфляції.
72. Державне регулювання розвитку регіонів.
73. Соціальна політика держави.
74. Державне регулювання природоохоронної діяльності.

ПРИКЛАД ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Частина 1 (базовий рівень) (15 завдань, одна правильна відповідь на запитання)

1	Економічна школа, представники якої пропагували відмову від широкого втручання держави в економіку, а віддавали перевагу перш за все регулюванню грошового обігу:
1.	меркантилізм
2.	класична теорія регулювання
3.	марксизм
4.	монетаризм

2	До позитивних аспектів глобалізації можна віднести:
1.	можливість переходу контролю над економікою окремих країн від суверенних урядів в інші руки, у тому числі до сильніших держав
2.	нерівномірність розподілу переваг від глобалізації в окремих галузях національної економіки
3.	розвиток торгівлі, збільшення іноземних інвестицій, підвищення соціальної мобільності та зміцнення середнього класу
4.	можлива дестабілізація фінансової сфери, потенційна регіональна або глобальна нестабільність через взаємозалежності національних економік на світовому рівні

Частина 2 (середній рівень) (10 завдань, кілька правильних відповідей на запитання, запитання на встановлення відповідності чи встановлення правильної послідовності)

3	Яким показникам відповідають наведені пояснення?	
1	природний приріст населення	А. сума народжених та тих, хто прибув за певний період часу
2	загальне збільшення населення	В. визначають як різницю між кількістю народжених та тих, хто помер за певний період часу
3	загальне зменшення населення	С. сума кількості померлих та тих, хто вибув з країни за певний період часу

4	Як називається категорія, яка відображає процес обміну товарами, послугами, капіталом та робочою силою, що виходить за межу державних кордонів і набуває форми постійного й неухильного зростаючого міжнародного перетворення національних економік?
	<i>У бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом</i>

5	Яке твердження відповідає наведеному процентному відношенню:	
1.	Інноваційним підприємством вважається підприємство будь-якої форми власності, якщо частка інноваційної продукції складає більше ніж	А. 10%
2.	За умов проведення ефективної політики освоєння природних ресурсів Україна найближчим часом зможе задовольнити себе власною мінеральною сировиною на	В. 70%
3.	Підприємство вважається з іноземними інвестиціями, якщо має таку їх частку в статутному фонді	С. 80 %

Частина 3 (високий рівень)
(5 завдань, відкриті питання, задачі)

6	Економічна система – це
	<i>У бланку відповідей впишіть вірну відповідь</i>

7	Умова задачі: номінальний ВВП збільшився з 480 млрд. грн до 600 млрд. грн, а дефлятор ВВП – із 120% до 150%. Що станеться з реальним ВВП за таких умов.
	<i>У бланку відповідей впишіть вірну відповідь</i>

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Глобальна економіка: Навч. посіб. Н.М. Вдовенко, Л.В. Богач, В.Л. Гераймович, К.С. Кваша, М.М. Павленко. (2-ге перевидання) К. Кондор Видавництво. 2018. 320 с.
2. Глобальна економіка. Словник-довідник. Н.М. Вдовенко, Л.В. Богач, В.Л. Гераймович. Київ.: Сокол. 2017. 169 с.
3. Діброва А.Д. Долаючи обмеження: засади адаптивних рішень та систем. За редакцією: А.Д. Діброви, В.Є. Андрієвського. Київ. 2020. 895 с.
4. Аграрна політика: навчальний посібник. С.М. Кваша, А.Д. Діброва, О.В. Жемойда. Київ: Видавництво Ліра. 2018. 388 с.
5. Могильний О.М. Державне регулювання аграрного виробництва в період трансформації економіки. К.: ІАЕ УААН. 2016. 430 с.
6. Економіка підприємства. підручник під заг. ред. проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ. Видавничий дім «Кондор». 2020. 620 с.
7. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К. Кондор – Видавництво. 2016. 378 с.
8. Шваб Л.І. Економіка підприємства. Підручник. К. Каравела. 2015. 416 с.
9. Дідківська Л.І. Державне регулювання економіки: навч. посіб. Міністерство освіти і науки України. 6-е вид., випр. і допов. К.: Знання, 2016. 214 с.
10. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. /С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В., Грабинська та ін.; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. – 3-тє вид., виправл. та доп. – Л.: Апріорі, 2017. – Кн. 1: 567 с.
11. Економічна теорія: політична економія, мікроекономіка, макроекономіка [Текст]: 2-ге вид. перероб. та доп. Навч. посіб. / Н.П. Мацелюх, І.А. Максименко, І.М. В.В. Мартиненко, П.В. Круш, М.М. Теліщук, та ін. – К.: Видавничий центр “Кафедра”, 2017. – 220 с.
12. Кухар О.В. Історія економіки та економічної думки: навч. посібник. К.: Центр учб. літ. 2015. 326 с.
13. Михасюк І.Р. Державне регулювання економіки: підручник. Львів: Магнолія плюс, В.М. Піча, 2016. 215 с.
14. Ю.Г. Козак, М.А. Заєць, Т. Sporek. Міжнародні економічні відносини. Навч. посібник. – Одеса- «ТОВ.ПЛУТОН » , 2016. – 352 с.
15. Гуткевич С.О. Міжнародна економіка: підруч. / С.О. Гуткевич, М.Д. Корінько, Ю.М. Сафонов. - 3-е вид., перероб. та доп. – Вид-во «Діса Плюс», 2021. – 428 с.

ПЕРЕЛІК ТЕСТОВИХ ЗАПИТАНЬ

1. Назвіть економічну школу представники якої пропагували відмову від широкого втручання держави в економіку, а віддавали перевагу перш за все регулюванню грошового обігу?
2. Що можна віднести до позитивних аспектів глобалізації?
3. Що таке маржинальний дохід?
4. Розходження між середніми величинами або частками ознаки вибіркової і генеральної сукупностей називаються похибкою вибірки, так чи ні?
5. Якими змінами основних макроекономічних показників супроводжується фаза спаду економічного циклу?
6. Що розуміють під фізичним зносом основних засобів?
7. Метою якого процесу є забезпечення стабільного і ефективного функціонування підприємства та успішний його розвиток у майбутньому?
8. Як визначається коефіцієнт обертання оборотних засобів?
9. Яким показником можна охарактеризувати рівень продуктивності праці в підприємстві?
10. Який метод дослідження використовується при визначенні планових показників та при розробці перспектив розвитку підприємства?
11. Що таке сукупність працівників, що мають професійну підготовку або практичний досвід роботи?
12. Що таке заробітна плата?
13. Що таке гіпотеза?
14. На які види поділяється економічна ефективність інвестицій?
15. Як називається територія, що самостійно не може вирішити свої соціально-економічні проблеми або реалізувати свій високий потенціал і тому вимагає підтримки держави?
16. Назвіть вид прибутку підприємства, який визначається як різниця між виручкою від реалізації продукції (без врахування ПДВ та акцизного збору) та повною собівартістю.
17. Документ, який підтверджує право його власника на відповідний об'єкт промислової власності, називається?
18. Який вчений пов'язував теорію фірми із теорією капіталу, його формуванням та розподілом?
19. Яка система оплати праці є основою організації оплати праці на підприємствах?
20. Що таке самостійний господарюючий статутний суб'єкт, який має права юридичної особи і здійснює виробничу, науково-дослідну та комерційну діяльність з метою одержання прибутку?
21. Назвіть альтернативні стратегії розвитку підприємства.
22. Які показники характеризують рух трудових ресурсів на підприємстві?
23. Що належить до об'єктів промислової власності?
24. В чому полягає головне завдання підприємства?
25. Як називається зібрання правил, що регулюють взаємовідносини підприємства з іншими суб'єктами господарювання, а також індивідуальну діяльність?

26. Напряом економічної науки в якому багатство нації визначається кількістю нагромадженого золота і срібла.
27. Як називається діяльність підприємства щодо купівлі-продажу цінних паперів?
28. Яка функція управління передбачає встановлення параметрів діяльності підприємства, їх вимірювання та порівняння із запланованими?
29. За яким показником оцінюють розмір підприємства?
30. Що відображає норма амортизації?
31. Що належить до об'єктів, які охороняються авторським правом?
32. Який показник обчислюється як відношення обсягу витраченої сировини і матеріалів до обсягу випущеної продукції?
33. Як називаються предмети праці, які ще не пройшли всіх стадій обробки?
34. Як називаються кошти, що направляються на розширене відтворення основного капіталу та об'єктів соціальної інфраструктури підприємства?
35. За яким показником визначають порівняльну економічну ефективність капітальних вкладень на підприємствах?
36. Як називається здатність працівників виробляти певну кількість продукції за одиницю часу?
37. Як називаються витрати, загальна сума яких не залежить від кількості виготовленої продукції?
38. Що таке товарна продукція?
39. Що таке постійне й безперервне відновлення результату суспільного виробництва – продукту, а також робочої сили, засобів виробництва, природних ресурсів, інформації, форм та методів організації праці?
40. Як називається групування, що характеризує склад однорідної сукупності за певними ознаками, обсяги явища та вагомість окремих груп?
41. Як називається документ, який містить правила, що регулюють взаємовідносини підприємства з іншими суб'єктами господарювання, а також індивідуальну діяльність?
42. За яким видом вартості основний капітал зараховується на баланс підприємства в результаті придбання чи будівництва?
43. Визначте складові оборотних засобів підприємства.
44. Як визначається величина основної заробітної плати працівника?
45. Назвіть складові елементи ціни.
46. Який вчений пов'язував теорію фірми із теорією капіталу, його формуванням та розподілом?
47. Який вид собівартості розраховують на початку звітного періоду?
48. Яким показником можна охарактеризувати рівень продуктивності праці на підприємстві?
49. Що передбачає оцінку відповідності продукції певним вимогам та видачу певного документа?
50. Назвіть основний показник для визначення спеціалізації господарства.
51. За допомогою якого методу визначають кількісний вплив основних факторів на зміну обсягу продаж?
52. Які показники відображають співвідношення величини одного явища з величиною будь-якого іншого?

53. Якими основними факторами визначається ціна?
54. Що є економічним «інструментом», за допомогою якого закон вартості регулює пропорції економічного розвитку?
55. Чим визначається мінімальна ціна товару?
56. В якій формі виступає ціна на ринку праці?
57. Яка система оплати праці є основою організації оплати праці на підприємствах?
58. За якими цінами реалізуються товари і послуги населенню?
59. Назвіть вид прибутку підприємства, який визначається як різниця між виручкою від реалізації продукції та повною собівартістю.
60. Як називається економічний процес поступової втрати основними засобами (капіталом) своєї вартості і перенесення її на створювану продукцію?
61. Як називається сукупність властивостей продукції, що зумовлюють її придатність задовольняти певні потреби споживачів відповідно до її призначення?
62. Які фактори відносяться до мікросередовища підприємства?
63. Що відноситься до екстенсивних факторів економічного зростання?
64. З яких елементів складається початкова вартість основних засобів підприємства?
65. Яка економічна школа виражала інтереси торгівельної буржуазії епохи первісного нагромадження капіталу?
66. Установіть послідовність розвитку форм вартості.
67. Назвіть основні причини виникнення товарного виробництва.
68. Що належить до основних факторів виробництва?
69. Що включає загальна структура підприємства?
70. Види підприємств залежно від розмірів та форм власності.
71. Що таке стратегія розвитку підприємства?
72. Дайте визначення бізнес-плану підприємства.
73. Який документ підтверджує право його власника на відповідний об'єкт промислової власності?
74. Як називається товариство, що має статутний фонд, поділений на частки, розмір яких визначається установчими документами, і несе відповідальність за зобов'язаннями тільки своїм майном?
75. За якою вартістю оцінюються основні засоби на підприємстві?
76. Визначте складові оборотних засобів та засобів обігу на підприємстві.
77. Що характеризується поступовим безперервним удосконаленням традиційних технічних засобів і технологій?
78. Що є об'єктами економічного аналізу діяльності підприємств?
79. За яким показником визначається рівень використання земельних ресурсів підприємства?
80. Хто такий інвестор?
81. Що в ринковій економіці змушує підприємця змінювати старі технології та впроваджувати новітні досягнення науки й техніки?
82. Що є основними елементами ціни продукції?
83. Що передбачає пропорційне ціноутворення?
84. Що є головною відмінною рисою стимулювання збуту?

85. Чому дорівнює найнижча ціна, яку може встановити підприємство?
86. Як визначається норма прибутку?
87. У чому полягає перевага цінового механізму?
88. Назвіть способи одержання первинної інформації.
89. Види безробіття та їх характеристика.
90. Що відносять до складових економічних умов підприємництва?
91. Види поділу праці.
92. Який показник обчислюється як відношення обсягу витраченої сировини і матеріалів до обсягу випущеної продукції?
93. Як називається показник варіації, який обчислюють як різницю між найбільшим і найменшим значеннями варіюючої ознаки?
94. Як визначають кількісний вплив основних факторів на зміну доходу (виручки) від реалізації?
95. Які два фактора безпосередньо формують рівень рентабельності виробництва окремого виду продукції?

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

відповідей вступника на тестові завдання для вступу на програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

Метою тестування за фахом є перевірка відповідності знань, умінь і навичок вступників програмним вимогам і оцінка ступеня підготовленості вступників.

Оцінювання знань вступників на вступних випробуваннях здійснюється за шкалою **від 0 до 200 балів**.

Кожен білет складається із 30 питань, які за ступенем складності поділені на три частини:

У **частині 1** (базовий рівень) пропонується 15 завдань з вибором однієї правильної відповіді. За правильне розв'язання кожного завдання вступник отримує **4 бали**. Відповідно, за правильне розв'язання всіх завдань частини 1 вступник отримує 60 балів.

У **частині 2** (середній рівень) пропонується 10 завдань із декількома правильними відповідями, на встановлення відповідності, встановлення правильної послідовності, запис пропущеного поняття або формули. Залежно від правильності та повноти наданої відповіді вступник може отримати від **2 до 8 балів**. Максимальна кількість балів за правильне вирішення завдань частини 2 становить 80 балів.

Завдання **частини 3** (високий рівень) складає 5 питань (задач) у відкритій формі з розгорнутою відповіддю, за кожне правильне розв'язання яких вступник отримує **12 балів**. За завдання частини 3 вступник максимально отримує 60 балів.

Відсутність відповіді або неправильна відповідь оцінюється в 0 балів.

Максимальна кількість тестових балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання тестової роботи – 200 балів.

Фахова атестаційна комісія оцінює роботу за загальною сумою балів, набраних вступником за результатами тестування, яка може знаходитись в межах від 0 до 200 балів.

Час виконання тестових завдань становить 180 хвилин.